

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 119 (130)

Olsztyn, Sobota 25 Maja 1946 r.

Rok II

Mówić głośno i odważnie obowiązkiem obywatelskim

Jesteśmy społeczeństwem, które ma ambicję stać się istotnie demokratycznym. Nieodłączną zaś cechą społeczeństwa prawdziwie demokratycznego jest jawność życia publicznego i zdrowa samokrytyka, ujęta ściśle w ramy celowości i rzeczowości. Jeżeli dzisiaj z takim trudem i w tak ciężkich warunkach budujemy nowe życie, to prawem i obowiązkiem wszystkich, którzy w tym kierunku chcą dać twórczy wysiłek, jest głośno i odważnie mówić o niedociągnięciach w dziele odbudowy naszego życia gospodarczego, społecznego i politycznego.

Złe przysługuje się demokracji, kto znając jej wrogów i szkodników, nie wytyka ich otwarcie palcem. Złe czyni, kto wiedząc o nadużyciach, kradzieży mienia publicznego, korupcji, wykorzystuje ten temat li—tylko w przyjacielskich pogawędkach i bezpłodnych utyskiwaniach. Zło leży nie tyle w samych faktach nadużyć i szkodnictwa; zło leży głębiej, — w sposobie reagowania społeczeństwa, w beznadziejnym wzruszeniu ramionami, w przesadnym ocenianiu rozpowszechnionej przestępczości, jako zła koniecznego, któremu przejawstwie się i położę kres nie sposób.

Brak nam jeszcze cywilnej odwagi, by zamaskowanych szkodników ścigać i tępić aż do skutku. Hypnotyzują nas jeszcze stanowisko, urząd, czy pozycja społeczna, jakże często, niestety, zajmują złodziejaskowie i łapownicy.

Rząd powołuje do walki z przestępczością i nadużyciami odpowiednie instytucje. Instytucje te mogą spełnić postawione przed nimi zadania i nie zawieść pokładanych w nich nadziei tylko pod tym warunkiem, że poprzę je całe społeczeństwo i potraktuje jako niezbędną potrzebę.

Polski świat pracy — chłopci, robotnicy, inteligencja pracująca — odpowiedzialny za dalsze losy swojego państwa musi zrobić istotny krok naprzód: przystąpić do zdecydowanej walki z elementami paraliżującymi jego twórczy wysiłek i unicestwiającymi efekt tego wysiłku. Szerokie masy pracujące muszą tego dokonać w swoim własnym interesie.

Zerwać narazie z apatycznym narzekaniem i śmiało uderzyć w tych szkodników, których znacze, a którym swym milczeniem ułatwia się dalsza nieczna działalność!

Im zaś wcześniej to nastąpi — tym lepiej.

(ab)

Zacieśnienie więzów przyjazni między Polska a ZSRR

Premier Osóbka-Morawski i wiceprez. Szwalbe o celach wizyty

Warszawa, 25.5 (SAP) Wiceprezydent KRN, Szwalbe i Premier Osóbka-Morawski poinformowali redaktora SAP o przyczynach podróży moskiewskiej.

— Z wielką przyjemnością skorzystam z tej podróży dla zetknięcia się z mężami stanu Zw. Radzieckiego. Konkretnie przejawy pomocy radzieckiej, jakiej doznaliśmy z kończącym się rokiem gospodarczym, udowadniają konieczność i owocność pogłębienia współpracy gospodarczej pomiędzy naszymi krajami. Zacieśnienie tej współpracy staje się dla nas tym bardziej ważne w związku z ujawnionymi w prasie trudnościami przy nawiązywaniu stosunków gospodarczych z krajami anglosaskimi (np. sprawa pożyczki polskiej w USA).

Równie i względy natury politycz-

nej, w związku z wejściem na forum międzynarodowe sprawy Niemiec i traktatów pokojowych — sprawiają, że bezpośrednie kontakty obydwu rządów stają się tym bardziej celowe.

W Związku Radzieckim byłem dwa razy. Po raz pierwszy na początku 1945 r., a następnie w okresie tworzenia Rządu Jedności Narodowej. Serdeczne przyjęcie, jakiego wówczas doznaliśmy i pomyślny wynik rozmów z góry napawa mnie najlepszymi nadziejami, co do wyników dzisiejszej podróży.

Nasza współpraca ze Związkiem Radzieckim — mówi Premier Osóbka-Morawski — jest tak żywa i wszechstronna, że częściej, aniżeli z innymi państwami, mamy do omówienia szereg ważnych problemów.

Ponieważ od ostatniego naszego spotkania w Moskwie upłynęło sporo czasu, nagromadziło się wiele zagadnień, wymagających rozpatrzenia i rozwiązania w porozumieniu z najwyższymi czynnikami Związku Radzieckiego.

Liczny skład delegacji świadczy najdobitniej o ilości wspólnych interesujących obydwu sojusznice kraje, spraw, które będą przedmiotem rozmów.

Częściowy strajk tramwajarzy łódzkich

Łódź, 25.5 (SAP). Dnia 23 bm, w godzinach południowych, wybuchł w Łodzi strajk tramwajarzy, domagających się podwyżki płac i premii za cały rok wstecz.

Dzięki inicjatywie Woj. Kom. PPS i PPR część tramwajarzy, zrzeszonych w tych partiach, rozpoczęła w godzinach wieczorowych pracę.

Rozmowy przedstawicieli tramwajarzy z dyrekcją trwają.

Spotkanie Trumana ze Stalinem?

Paryż, 25.5 (SAP). Paryski „Samedi Soir“ donosi, że prezydent Truman i generalissimus Stalin mają się spotkać w Wiedniu ok. 10 czerwca.

W czasie tego spotkania miałyby być podpisany 25-letni traktat przyjazni i nieagresji między ZSRR a St. Zjednoczonymi.

Potwierdzenia tej wiadomości z innych źródeł brak.

Jutro wybory w Czechosłowacji

Łondyn, 25.5 (obsł. wł.) W dniu jutrzejszym republika Czechosłowacka wybierze konstytuante. 7 i pół milionów wyborców w wieku od lat 18 zdecyduje o fizjonomii politycznej republiki.

Kraj podzielony został na 28 okręgów wyborczych, z których wybranych będzie 270 przedstawicieli. Do wyborów stają 4 partie.

70 tys. ton ziarna od UNRRA

Warszawa, 25.5 (SAP) Jak się dowiadujemy z miarodajnego źródła, UNRRA przydzieliła Polsce na maj przeszło 70 tys. ton ziarna.

Przydział ten będzie dokonany w granicach ogólnego przydziału 460 tys. ton dla całej UNRRA.

Strajk kolejarzy w USA

Apel prezydenta Trumana do strajkujących

Łondyn, 25.5 (SAP) Strajk rozpoczął się w poniedziałek, gdy 250 tys. kolejarzy amerykańskich porzuciło pracę.

We wschodnich Stanach Ameryki komunikacja kolejowa została całkowicie wstrzymana. Strajk rozszerzył się na wybrzeże Pacyfiku. Dostawy żywności dla Europy zostały wstrzymane.

Rząd amerykański nakazał wszystkim liniom lotniczym, autobusowym, samochodów ciężarowych i liniom kolejowym, które jeszcze działają,

aby uzgodniły rozkład i ustaliły współpracę.

Łondyn, 25.5 (obsł. wł.) Wybuch strajku kolejowego całkowicie sparaliżował komunikację, gdzie zapanował kompletny chaos.

Prezydent Truman ma się zwrócić z apelem do strajkujących o przerwanie strajku i najszybsze zawarcie porozumienia.

W przemówieniu radiowym prezydent wskazał na wielkie straty, jakie powoduje strajk, wywołany przez tych, którzy interes osobisty stawiają wyżej od interesu ogólnego.

Przyjazn, ale... Suez

Min. Bevin o stosunkach anglo-egipskich

Łondyn, 25.5 (obsł. wł.) Minister Bevin złożył na ostatnim posiedzeniu Izby Gmin oświadczenie w sprawie zmiany polityki brytyjskiej w stosunku do Egiptu.

Minister wskazał, iż Wielka Brytania miała przed sobą dwie drogi: drogę siły i drogę przyjazni.

Wybrała drogę przyjazni, co podniosło autorytet brytyjski wśród świata arabskiego do wyżyn dotychczas nieosiągalnych.

Wielka Brytania, oświadczył dalej minister Bevin, nie może się jednak

zgodzić, aby po wycofaniu wojsk angielskich z Egiptu pozostała tam pustka. Tę postawiło sprawę bezpieczeństwa Kanału Sueskiego pod wielkim znakiem zapytania.

W tym celu Egipt, zdaniem ministra Bevina, umożliwi Wielkiej Brytanii organizację obrony w sposób godny i racjonalny.

Podczas swego przemówienia minister kilkakrotnie ostro polemizował z mocnymi atakami opozycji w osobie Winstona Churchilla.

JUTRO, w sali teatru im. St. Jaracza o godzinie 9.30

WIELKI WIEC W SPRAWIE GŁOSOWANIA LUDOWEGO

Uprzemysłowienie naszego okręgu

Dotychczasowe osiągnięcia i plany na przyszłość

(Wywiad z ob. J. Marzyńskim, delegatem Min. Przem.)

Centralnym zagadnieniem obrad ostatniego posiedzenia Wojew. Rady Narodowej był kompleks spraw, związanych z uruchomieniem przemysłu na terenie naszego województwa.

W miarę zaludnienia wsi i miast okręgu przez osadników zbliżamy się szybkimi krokami do okresu, kiedy po obsadzeniu rzędzie z koniecznością ich zabudowy tak, aby każda rodzina, osiadła na roli, miała dach nad głową i niezbędne budynki gospodarcze.

Zaludnienie i zagospodarowanie tych wielkich obszarów połączone jest w pierwszym rzędzie z koniecznością ich zabudowy tak, aby każda rodzina, osiadła na roli, miała dach nad głową i niezbędne budynki gospodarcze.

Dla zaspokojenia tych potrzeb musi powstać w okręgu sieć placówek przemysłu budowlanego i warsztatów naprawczych maszyn i narzędzi rolniczych, których w terenie jest sporo.

Zagadnienie odbudowy przemysłu poruszane było przez sprawozdawcę WRN, ob. Staronia, i inn. mówców — w formie, zdradzającej żywe zainteresowanie tą sprawą. Jednym z nich był delegat Min. Przem. na okręg Mazurski, ob. J. Marzyński.

W udzielonym nam wywiadzie ob. J. Marzyński miał możność szerszego wypowiedzenia się na powyższy temat, niż to miało miejsce na ostatnim posiedzeniu WRN.

Na samym wstępie nasz rozmówca wyjaśnia, że jakkolwiek zachodzi potrzeba zacieśnienia współpracy — wysiłków wszystkich czynników wojewódzkich — rządowych i społecznych, to jednak nie ma na odcinku przemysłowym życia gospodarczego żadnej wielotorowości. W myśl istniejących zarządzeń Delegatura Min. Przem. jest czynnikiem nadrzędnym, który koordynuje całokształt zagadnień przemysłowych w województwie, w toku współpracy z jego władzami i rozkłada nadzór nad działalnością Woj. Wydz. Przemysłowego.

Cośmy dotąd osiągnęli?

Spośród 240 większych zakładów przemysłowych, znajdujących się w ramach resortu Min. Przem., które za czasów niemieckich zatrudniały 19.500 robotników, dotychczas odbudowując ów przemysł od podstaw, uruchomiono 25 zakładów, a ponadto — 1.000 klm. linii elektrycznej kosztem 56.5 mil. zł. Liczba zatrudnionych przy tym robotników wynosi 1943.

Co zaplanowano na przyszłość?

Do końca r. b. projektuje się odbudowę 30% przemysłu przedwojennego kosztem 180.5 mil. zł., nie licząc własnych środków Zjednoczeń Przemysłowych. Przewidujemy uruchomienie dalszych 34 zakładów przemysłowych i powiększenie zatrudnienia do 6.015 osób.

W planie zwrócono szczególną uwagę na posiadający tu bazę surowcową przemysł drzewny, oraz energetyczny i budowlany.

Jeśli chodzi o kredyty przeznaczone na odbudowę poszczególnych gałęzi przemysłu, to przedstawiają się one jak następuje: w przemyśle drzewnym na odbudowę 4 zakładów, mających zatrudnić 1.110 robotników — 20 mil. zł., na przem. energetyczny — 6 zakładów, zatrudn. 2.100 — 113.5 mil. zł., na budowlany — 14 zakładów zatrudn. 1060 — 12 mil. zł., na

włókienniczy — 1 zakład, zatrudn. 280 — 6.5 mil. zł., skórzany — 1 zakład, zatrudn. 500 — 7 mil. zł., cukrowniczy zatrudn. 220 — kredyty Zjednoczenia, metalowy — 3 zakład, zatrudn. 435 — 14 mil. zł., chemiczny — 2 zakład, zatrudn. 50 — kred. Zjednoczenia i wreszcie przemysł t. zw. miejscowy — 3 zakład, zatrudn. 260 — 7.5 mil. zł.

Istniejący plan odbudowy przemysłu już w toku realizacji jest stale rozszerzany. Udało się zrobić wyłom w murze obojętności i braku zainteresowania naszym okręgiem ze strony Centralnych Zarządów Przemysłowych. Ale wyłom ten musi być rozszerzany tak długo, aż mur nie zostanie całkowicie usunięty. Od tego zależy uzyskanie większych kredytów i urzędzeń przemysłowych z zewnątrz.

W świetle przytoczonych cyfr i faktów upada zarzut, że plan Delegatury obejmuje przede wszystkim 4 uprzemysłowione powiaty nadwiślańskie, oraz, jakoby przydzielane kredyty były na cele konsumpcyjne.

Odbudowa przemysłu na powierzonym nam odcinku jest naczelnym naszym zadaniem. Wykorzystujemy wszystkie możliwości, by skompletować potrzebne maszyny do uruchomienia jak największej ilości zakładów. Sprzeciwiamy się zasadniczo wywozowi maszyn z naszego terenu,

zezwalając jedynie na chwilowy wywóz do remontu precyzyjnych maszyn, których własne zakłady nie są w stanie naprawić i robimy wszystko, co od nas zależy, by zabezpieczyć, skompletować i wykorzystać maszyny, znajdujące się jeszcze w terenie.

Wystawiamy zezwolenia na wywóz tylko tych maszyn, które nie mogą mieć u nas zastosowania.

Odpierając inne zarzuty pod adresem Delegatury, nasz rozmówca stwierdza, że Państw. Fabr. Maszyn Rolniczych w Reszlu została uruchomiona we wszystkich działach łącznie z odlewnią już w marcu r. b. a obecnie już przystąpiła do seryjnej produkcji maszyn rolniczych.

Co zaś dotyczy cukrowni, to należy zaznaczyć, że do uprawy buraków nadają się powiaty zachodnie: Morąg, Pasłęk i Ostród, stanowiące naturalne zaplecze cukrowni w Malborku i Starym-Polu oraz powiaty wschodnie: Rastembork, Reszel i Luczany, stanowiące bazę surowcową cukrowni w Rastemborku. Transport buraków z pow. zachodnich do Rastemborka byłby nierentowny. Chcąc przyjąć z pomocą tej cukrowni, rozwinęliśmy akcję propagandową na rzecz obsiania jak największej przestrzeni burakami cukrowymi w wymienionych trzech wschodnich powiatach naszego województwa. (El)

Stronnictwo Pracy wobec Referendum

Uchwała Komitetu Wykonawczego Zarządu Głównego

Komitet Wyk. Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy powziął następującą uchwałę:

Komitet Wykonawczy Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy wzywa swoich członków i zwolenników do powszechnego udziału w głosowaniu ludowym.

Komitet Wykonawczy uważa, że zasadniczej wagi pytanie, dotyczące granicy nad Odrą i Nisą, winno i musi spotkać się z ogólnym: tak w całym narodzie.

Odpowiedz: tak na pytanie drugie wynika konsekwentnie z całej tradycji i działalności Stronnictwa.

Odnośnie pytania w sprawie konstytucyjnej — jedno czy dwuizbowości, w związku z tym, że głosowanie ludowe odwołuje się wprost do obywateli i że kwestia dwuizbowości nie jest dla Stronnictwa Pracy sprawą zasadniczą, Komitet Wykonawczy nie uważa za niedopuszczalne stanowiska tych swoich członków, którzy zechcą potwierdzić pierwsze pytanie. (PAP)

Pomoz odbudowac kraj
s u b s k r y b u j a c PPOK

Dlaczego brak papierosow?

Produkcja PMT wynosie bedzie 813 mil. sztuk

Polski Monopol Tytoniowy należał przed wojną do najpoważniejszych przedsiębiorstw polskich.

Przeróbka surowca miesięcznie w obecnych możliwościach wynosi 350 tys. kg, co odpowiada rocznie 4.200.000 kg. Dla zaspokojenia pełnego zapotrzebowania na wyroby tytoniowe produkcja musi być potrójna, a to zależne jest od dwóch czynników: a) zdolności przetwórczych wytwórni, b) od zapasów surowca tytoniowego, będącego w po-

wateli i że kwestia dwuizbowości nie jest dla Stronnictwa Pracy sprawą zasadniczą, Komitet Wykonawczy nie uważa za niedopuszczalne stanowiska tych swoich członków, którzy zechcą potwierdzić pierwsze pytanie. (PAP)

Rok służby dla kraju

Wojska Bezpieczeństwa Publicznego w swą rocznicę

Rocznice powstania Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego jednostka stacjonująca w Olsztynie obchodziła w nastroju uroczystym.

Nad głównym gmachem koszar, położonych u wylotu ul. Kościuszki, powiewał sztandar Rzeczypospolitej, brama wjazdowa udekorowana była flagami i zielenią. Na obszernym dziedzińcu stanęły kompanie Wojsk Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Przy ołtarzu polowym miejscowy kapelan kpt. Hulej celebrował Mszę

świętą. Nastrój zebranych i zaproszonych gości podniosły. Potęguje się on podczas dekoracji zasłużonych żołnierzy w walce z bandytyzmem i w czasie przemówień.

Pierwszy przemawia zastępca dowódcy WBW kpt. Wilgosz, po czym w imieniu władz cywilnych wicewojewoda pplk. Koral. Przemówienia przedstawicieli stronnictw politycznych i dowódcy Wojsk Bezpieczeństwa Wewnętrznego pplk. Welkera zamykają uroczystość na plaću.

Hymn państwowy, odegrany przez orkiestrę kolejową i chóralnie odśpiewana »Rota« daje upust wozbrany uczuciom.

Starszyzna i zaproszeni goście udają się na trybunę, przed którą niebawem defilują doskonale reprezentujące się oddziały, mające bogatą przeszłość zarówno bojową, jak i poważne osiągnięcia w codziennym, pokojowym trudzie na straży ładu i porządku kraju.

Defilada skonczone, wojsko odmaszerowuje do koszar.

Zaproszeni goście i korpus oficerski zbierają się na żołnierski poczęstunek, który upływa w niefrasobliwej, przyjacielskiej atmosferze

Przegląd prasy

Plaga „stosunkow“

Okres powojenny, będąc okresem walki z wszelkimi trudnościami na każdym odcinku odbudowy, sprzyja, wobec braku materiału ludzkiego, przenikaniu jednostek najmniej wartościowych do aparatu kierowniczego państwa.

Ostatnie wyniki działalności Komisji Specjalnej KRN rzucają wiele światła na powojenne «stosunki i stosuneczki» — pisze «Dziennik Ludowy»:

«Zdaje się, iż przypadkowo odkryliśmy jedną z przyczyn przenikania moralnych śmieci do władz i urzędów państwowych: „wielkie stosunki i małe stosuneczki. Jak one powstają, jak się tworzą — trudno zbadać. Niekiedy przy restauracyjnym stoliku, niekiedy w wyniku drobnych usług czy ludzkiej łatwości. Czyż trzeba jeszcze dodawać, iż niekiedy legitymacja partyjna traktowana jest przez pewnych ludzi jako świadectwo uczciwej przeszłości jej właściciela?»

Najwyższy czas zerwać z tą plagą „ustosunkowanych“ osób. Ta plaga kosztuje nas setki milionów złotych, przemarnowanych przez „ustosunkowanych“ próżniaków i niedołęgów, rozkradzionych przez „ustosunkowanych“ złodziei. Tej plagi nie usuniemy, jeśli fachowość i nienaganna przeszłość nie staną się jedynymi miernikami wartości każdego kandydata do państwowej posady.

A co się tyczy legitymacji partyjnej — może być ona tylko świadectwem słyżby społecznej, nigdy — przywilejem. Cóż bowiem przyjdzie stronnictwu politycznemu z nowego członka, wstępującego do organizacji tylko dla zdobycia osobistych korzyści materialnych?

Warto zrewidować poglądy na rozmiękanie u nas „stosunkow“, które w świetle dochodzeń, prowadzonych przez Komisję Specjalną KRN, chronią złodziejów publicznego dobra, największych wrogów polskiej demokracji».

OŚWIATA ROLNICZA w województwie Mazurskim

Pomozmy matkom

W niedzielę, dnia 26 bm. przypada dzień „Święto Matki“. W dniu tym Zarząd Wojewódzki Ligi Społeczno Obywatelskiej Kobiet urządza kwestę na fundusz pomocy najbardziej potrzebującym matkom.

Społeczeństwo olsztyńskie niewątpliwie docenia znaczenie tej akcji. Któż bowiem nie wzruszy się ciężkim losem matek, które potrzebują pomocy i opieki.

Niech się każdy z nas, doceniając wagę intencji Ligi Społeczno Obywatelskiej Kobiet, przyczyni się w tym dniu swym datkiem do zasilenia funduszu zapomogowego.

Porady prawne dla kobiet

Zarząd Wojewódzki Ligi Społeczno Obywatelskiej Kobiet zorganizował referat prawny, czynny we wtorek i czwartki od godz. 16.30, do 18.30.

Porady udzielane są bezpłatnie w lokalu Ligi, przy ul. Warmińskiej 26.

Wieczór humoru i tanca

W poniedziałek i wtorek w Teatrze im. St. Jaracza, wystąpią gościnnie znakomity mistrz humoru Jan Mrozinski i laureatka międzynarodowych konkursów tanecznych Halina Manciewiczówna.

W programie: piosenki, monologi, satyra, tance ludowe i tp.

Przy fortepianie prof. Z. Kryńska.

Dzisiaj wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 19.30 „Gwiazdor i kinomanki“.

Kino „Polonia“

„Dni i noce“.

Kino „Mazur“

„Testament prof. Wilczura“.

Sady dorazne działają

Sąd Okręgowy w Olsztynie skazał Czesława Rosę i Józefa Kuśniewskiego za rozbój, dokonany dnia 24 lutego br. we wsi Blankensee, pow. Licbark, każdego na 2 lata więzienia.

Franciszek Ardecki, lat 17, i Jan Biedrzycki, lat 34, za rozbój z użyciem broni, połączony ze zgwałceniem 16-letniej dziewczyny, dokonany 10 stycznia br. we wsi Szwaben, pow. Licbark, zostali skazani: Biedrzycki — na 12 lat więzienia, Ardecki na 6 lat.

Jan Sobczak za kradzież beczki oliwy, pojemn. 200 litrów, na szkodę przedsiębiorstwa państw. «Centrala Produktów Naftowych», dokonaną 21 marca br. w Olsztynie, skazany został na 1 rok więzienia.

Antoni Niewiarowski za kradzież jednej pary walców młynskich i jednego pasa transmisyjnego na szkodę gminy miejskiej miasta Reszel, dokonaną 24 marca br. w Reszlu, skazany został na 3 lata więzienia.

Sąd Okręgowy w Luczanach skazał

Przy Woj. Urzędzie Ziemskim istnieje Wydział Oświaty Rolniczej, który ma za zadanie organizowanie i kontrolę szkół rolniczych różnego typu, oraz kursów, mających na celu podniesienie oświaty rolniczej w okręgu Mazurskim.

Analogiczne obowiązki na szczeblu powiatu mają Inspektoraty Oświaty Rolniczej przy Pow. Urzędach Ziemskich.

Zorganizowanych jest jedenaście Inspektoratów, brak jeszcze sześciu.

Zagadnienie szkół rolniczych wiąże się ściśle z zaludnieniem wsi. Zaludnienie dotychczas było niewielkie, więc i szkół jest nie dużo. Mamy ich narazie 12. Uczęszcza do nich przeszło 350 uczących się obojga płci. Czynnione są przygotowania do otwarcia w poszczególnych powiatach 60 nowych szkół rolnych różnego typu.

Uczniowie i uczennice garną się do szkół i, rzecz można, pilnie odrabiają swe prace. Zespół uczniowski jest przeważnie o parę lat starszy niż to było przed wojną w normalnych szkołach. Jest to naturalny i powszechny objaw, wynikły na skutek okupacji niemieckiej.

Pocieszającym i rokuszącym duże nadzieje na przyszłość jest tworzący się zespół personelu nauczycielsko-instruktorskiego, który już rozpoczął i prowadzi prace w szkołach czynnych, w szkołach, będących w organizacji i ośrodkach szkolnych. Sami własnoręcznie czyszczą, reperują, doprowadzają budynki mieszkalne i gospodarze do porządku oraz sieją, uprawiają ogródki warzywne, słowem — prowadzą pionierską pracę w terenie.

Na I Zjeździe Nauczycielstwa Szkół Rolniczych, pomimo trudnych warunków bytu na wsi, wszyscy jednogłośnie postanowili wziąć udział w subskrypcji POK z tym, że otrzymujący do 2000 zł subskrybują 500 zł, zaś pobierający wyższe pobory — 1000 zł.

Wiadomości powyższe czerpiemy od nac. Wydz. Oświaty Rolnej WUZ ob. Marczyńskiego.

To nie jest tylko piękny gest, to jest dowód zrozumienia potrzeb Państwa.

Powiatowa Rada Narodowa w Luczanach

W pierwszą rocznicę objęcia powiatu przez władze polskie odbyło się inauguracyjne posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej w Luczanach.

W udekorowanej barwami narodowymi i przybranej zielenią sali zajęli miejsca przeznaczone dla radnych przedstawicieli partii politycznych, organizacji społecznych i związków zawodowych.

Miejsca przeznaczone dla gości zajęli kierownicy wszystkich instytucji na terenie miasta Luczany.

Posiedzenie otworzył starosta ob. Lawrowski odczytując pismo Maz. WRN, powołujące PRN w Luczanach. Następnie ob. starosta powitał radnych i przybyłych gości. Po przemówieniu ob. starosta przyjął od radnych ślubowanie.

Zabierając głos, vice-przewodniczący Mazurskiej WRN poseł do KRN ob. Cendrowski nakreślił zadania Rad Powiatowych, zachęcając przy tym do wytrwałej pracy dla dobra powiatu, a tym samym dla dobra Polski. Po przemówieniu ob. Cendrowskiego przystąpiono do wyboru prezydium PRN, w wyniku którego przewodniczącym został ob. dr Przywda, vice-przewodniczącym ob. Szelągowski, członkami ob. ob. Kolankiewicz, Czerniakowski i Czyżewski. Powołano również Wydział Powiatowy, delegatów do WRN, oraz Komisję Weryfikacyjną.

Dalszym punktem porządku dziennego było sprawozdanie ob. starosty z dotychczasowej działalności.

Na zakończenie posiedzenia nowo mianowani członkowie prezydium podziękowali za okazanie im zaufania zapewniając, że z powierzonego im zadania wywiążą się zgodnie z sumieniem obywatela Polaka.

Powołanie do życia PRN jest doniosłym momentem w życiu powiatu. Nieznany w sanacyjnej Polsce czynnik społeczny może w dużym stopniu przyczynić się do poprawienia bytu mieszkańców powiatu, jeżeli będzie pracował harmonijnie. Dlatego też mieszkańcy powiatu Luczany z uwagą śledzą pierwsze kroki PRN i mają nadzieję, że pokładane w niej przez wszystkich zaufanie nie zostanie zawiedzione.

J. B.

Z Wyższej Szkoły Prawno-Ekonomicznej w Olsztynie

Wiceminister Oświaty ob. Bieńkowski przyjął w Warszawie delegację, złożoną z przewodniczącego Mazurskiej WRN ob. L. Dury, przedstawicieli Rady Naukowej Wyższej Szkoły Prawno-Ekonomicznej w Olsztynie dyrektora prof. dra Hilarowicza i wicedyrektora mgr. Trzópka, tudzież przedstawicieli Bratniej Pomocy studentów Wyższej Szkoły Prawno-Ekonomicznej.

Wiceminister Bieńkowski obiecał delegacji formalne zatwierdzenie uczelni w czerwcu rb. Wyższa uczelnia w Olsztynie powstała bowiem jako „Akademia Administracyjna“ na zasadzie decyzji Pełnomocnika Rządu z dnia 7 sierpnia 1945 r., a obecnie wobec rozciągnięcia na teren woj. mazurskiego ustawodawstwa polskiego musi mieć zatwierdzenie według ustawy o szkołach wyższych.

W dniu 21 bm. rozpoczął w Wyż-

szej Szkole Prawno-Ekonomicznej w Olsztynie wykłady historii ziem odzyskanych prof. dr Stanisław Zajaczkowski, były prorektor Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie i profesor Uniwersytetu Łódzkiego.

Na posiedzeniu Rady Naukowej WSPÉ pod przewodnictwem prof. Hilarowicza zdecydowano urządzić pierwsze egzaminy z materiału I roku studiów we wrześniu rb.

Z życia inwalidów wojennych

W ubiegłą niedzielę w sali PPS odbyło się walne zgromadzenie członków Powiatowego Koła Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Olsztynie.

Zebrań przewodził ob. Cioński Stanisław. Szczelnie wypełniona sala wysłuchała sprawozdania dotychczasowego Zarządu, któremu za wyteżoną pracę zgotowano owację.

Do nowego Zarządu wybrano ob. ob. M. Jankowskiego jako prezesa, J. Jakóbka jako viceprezesa, skarbnikiem W. Rusieckiego, sekretarzem F. Kalinowskiego, na zastępców: J. Szadurskiego i W. Kosmowskiego.

Zebrań odbyło się w obecności przedstawicieli Starostwa Pow. — ob. L. Karolaka i Zarządu Gł. Związku ob. Przytockiego. Obrady zakończono odśpiewaniem »Roty«.

WARMIACY I MAZURZY

Wszelkich informacji i porad udziela Okręgowy Komitet Narodowościowy w Olsztynie, przy ulicy Kościuszki Nr. 43

SPÓLDZIELNIA WYDAWNICZA „KSIĄŻKA“

chcąc udostępnić tania książki szerokim rzeszom ogłasza

akcje subskrypcyjną do dnia 30 maja b. r.

PRUS — LALKA 3 tomy	zł 250.—
PRUS — FARAON 3 tomy	zł 250.—
REYMONT — CHŁOPI 4 tomy	zł 340.—
BALZAK — STRACONE ZŁUDZENIA	zł 560.—

15 tomów — 5000 stron — 1400 złotych

Subskrybować można każde z tych dzieł oddzielnie

Subskrypcję przyjmuje Księgarnia »Książka« Olsztyn, Stalina 35

788

Bedziemy mieli meble

z Państwowej Fabryki Wyrobów Drzewnych w Olsztynie

W niedzielę rozpoczęła oficjalnie swą normalną, codzienną pracę „Państwowa Fabryka Wyrobów Drzewnych w Olsztynie“ przy ul. PPR 31.

Do niedawna stojące pustka i ciche budynki i składy ożywiły się ruchem postaci ludzkich i łoskotem pracujących maszyn. Zjawisko normalne i codzienne w uregulowanym życiu gospodarki narodowej. Zgoła inne wrażenie i uczucie wywołuje to w naszych powojennych warunkach, a szczególnie na tutejszym terenie.

W rzeczywistości olsztyńskiej uruchomienie nowej placówki przemysłowej należy do poważnych wyczynów, tym bardziej, że dokonano tego małym nakładem pieniężnym, lecz wielkim wysiłkiem pracy ludzkiej.

To nie jest uruchomienie fabryki, którą trzeba było jedynie uporządkować, to i tamto naprawić. Chodziło tu bowiem o zupełnie nową organizację placówki fabrycznej. Do gołych ścian i pustych hal trzeba było wlać nową treść w postaci maszyn i urządzeń technicznych.

Dokonał tego robotnicy pod kierownictwem inż. Oszczakiewicza. Obrabiarki i maszyny odgrzebane zostały z gruzów i śmieci w różnych miejscowościach naszego województwa. Słusznie przeto podkreślali mówcy na uroczystości otwarcia, że fabryka powstała z niczego, od dołu, wysiłkiem robotników.

Organizacyjnie i administracyjnie powstała fabryka należy do „Zjednoczenia Przemysłu Drzewnego“ z siedzibą w Gdańsku.

Fabryka nastawiona jest na produkcję mebli przeznaczonych na rynek wewnętrzny. Przy czym, jak zaznaczył dyr. inż. Kwiatyński, komplet meblowy dla jednopokojowego mieszkania z kuchnią będzie tak skalkulowany, aby mógł być dostępny dla przeciętnych zarobków człowieka pracy.

W chwili obecnej produkuje się sprzęt kancelaryjny na zamówienie urzędów i instytucji.

Ważnym zagadnieniem dla egzystencji fabryki jest sprawa zamówień. Zdaniem delegata Ministerstwa Przemysłu ob. Mażyńskiego zamówienia rządowe winny być przede wszystkim kierowane do powstałej fabryki, nie zaś oddawane prywatnym przedsiębiorstwom.

Plan produkcji przewiduje powiększenie ilości zatrudnionych z 40 do 80 robotników, lecz przede wszystkim

musi być rozwiązana sprawa mieszkań, które dyrekcja fabryki chce zagwarantować swym pracownikom.

Uroczystość otwarcia i symbolicznego puszczenia w ruch maszyn fabrycznych odbyła się w atmosferze pogodnego przeświadczenia, że oto po okresie przygotowawczym, trwającym od września 1945 r. załoga fabryki przechodzi do okresu normalnej produkcji i dalszego rozwoju. (j.j.)

Rejestracja rencistów

byłych obywateli niemieckich zamieszkałych w okręgu Mazurskim

Ubezpieczalnia Społeczna zawiadamia, że byli obywatele niemieccy zamieszkali na terenie okręgu Mazurskiego, którzy korzystali z rent przyznanych im przez instytucje niemieckie lub inne instytucje ubezpieczeń społecznych, a obecnie dążą do wznowienia wypłat rentowych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, winni wnieść do Ubezpieczalni Społecznej w Olsztynie roszczenia o wznowienie wypłat tych rent.

Obywatele ubiegający się o wznowienie wyżej omawianych rent, do podań kierowanych do Ubezpieczalni Społecznej w Olsztynie winni dołączyć posiadane decyzje rentowe, odciuki przekazów pocztowych wzgl. czekowych, jakiegokolwiek pisma, dotyczące pobierania renty. — W wypadku braku wyżej wymienionych dowodów należy powoływać się na dwóch wiarygodnych świadków, podając ich nazwiska i imiona, oraz dokładne miejsce zamieszkania.

Powyższe dotyczy rencistów byłych obywateli niemieckich, którzy złożyli deklarację wterności Narodowi Polskiemu i Demokratycznemu Państwu Polskiemu, oraz posiadają zaświadczenia tymczasowe lub stałe o złożeniu tych deklaracji, wzgl. mają już dowody weryfikacyjne. (765-2)

Napad na milicjanta

Jeden z napastników zabity, drugi ujęty

Dnia 23 bm. Józef Sobczak, funkcjonariusz Sekcji Śl. Sledczej M. O. idąc w godzinach wieczornych Aleją Niepodległości, zauważył dwóch podejrzanych osobników, zbliżających się w jego kierunku.

Sobczak dostrzegł, że jeden z nich posiada broń, co go zaniepokoiło, zwrócił się więc z pytaniem, czy posiada pozwolenie na posiadanie broni, legitymując się jednocześnie swoją funkcją.

Słyszac to, obaj osobnicy rzucili się na Sobczaka, oddając strzał, który ugodził go w ramię. Napastnicy usiłowali następnie obezwładnić Sobczaka, który jednak mężnie stawiał opór i po kilku minutach walki zdołał

oswobodzić jedną rękę i wydobyć zza pasa swój pistolet.

Mimo fizycznej przewagi napastników, którzy zaczęli go dusić, zadając równocześnie ciosy rękojęścią posiadanej broni, Sobczak nie stracił przytomności i oddał kilka strzałów z pistoletu.

Jeden z napastników rzucił się do ucieczki. Dzielnym milicjant, walcząc z pozostałym, strzelił do niego, kładąc trupem na miejscu.

Jak wykazało dochodzenie, napastnikami byli bracia Henryk i Marian Borejko, zam. w Olsztynie przy ul. Szybkiej. Zabitym okazał się Henryk, jego brata, Mariana, ujęto.

Dalsze dochodzenie w toku.

KOMUNIKAT

Zarząd Wojewódzki Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację podaje do wiadomości, że lokal Związku mieści się przy ul. 1-go maja Nr. 21, pierwsze piętro na prawo. (794)

Ogłoszenie o przetargu

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Olsztynie ogłasza przetarg nieograniczony na budowę pompowni na st. Czerwonka na linii Olsztyn — Korsze.

Z bliższymi danymi zapoznać się można w DOKP Olsztyn, ul. Mrongowiusza — Wydział Drogowy, pokój Nr 241a, gdzie też są do pobrania sople kosztorysy.

Oferty w podwójnych kopertach (wewnętrzna koperta zalakowana), należy składać do skrzynki ofert w gmachu Dyrekcji w Olsztynie do dnia 5 czerwca 1946 r. do godz. 12-ej, o której to godzinie nastąpi otwarcie ofert.

Do oferty winien być dołączony kwit kasy Dyrekcyjnej na wpłacone wadium przetargowe w wysokości 2 proc. od sumy oferowanej z zaokrągleniem do pełnych setek.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta względnie niemożliwienia przetargu bez podania przyczyn. (784) Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych

KOMUNIKAT 1ZBY RZEMIESLNICZEJ w OLSZTYNIE

1. W lokalu Izby Rzemieślniczej w Olsztynie, ul. Mazurska 1 odbędą się Walne Zebrania następujących cechów:

dn. 25 maja godz. 14-ta Cech Fotografów i Introligatorów,

dn. 26 maja godz. 10-ta Cech Metalowców,

dn. 29 maja godz. 16-ta Cech Rzeźników i Wędliniarzy.

2. Otwarcie kursów dla rzemiosła fryzjersko-perukarskiego i piekarsko-cukierniczego odbędzie się w dn. 1 czerwca br. o godz. 17-ej w lokalu Izby Rzemieślniczej, ul. Mazurska 1. Zapisanych na powyższe kursy kandydatów prosi się o punktualne przybycie. (781)

 Spoleczne Przedsiębiorstwo Budowlane Spółdzielnia z o. u. Oddział Mazurski w Olsztynie, ul. Partyzantów 12, tel. 58.	
Wykonuje roboty: inżynieryjne budowlane rozbiórkowe remontowe	Instalacje: centralnego ogrzewania wodociągowe kanalizacyjne (650) elektrotechniczne
Obsługuje całe Województwo Mazurskie. Stolarska mechaniczna S. P. B. przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty wchodzące w zakres stolarki budowlanej.	

OGLOSZENIA DROBNE

SKRADZIONY dowód na nazwisko Maria Krystyna Wojciechowska wydany przez gm. Jastków woj. Lubelskie nieważniem. (673-2)

UNIEWAZNIAM zagubioną książkę na konia Nr. 6162 wydaną przez Starostwo Grodzkie Olsztyn na nazwisko Kołakowski Albin, zamieszkały Stalina 31. (706-1)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego wydane przez gminę Butryny na nazwisko Dost Rozalia urodz. 2/III. 1908. (786)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego wydane przez gminę Getrwałd na nazwisko Sakowicz Ema, zamieszkała w Nagładach pow. Olsztyn. (791)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego wydane przez gminę Stawiguda na nazwisko Wieczorek Teresa zamieszkała w Zabiu pow. Olsztyn. (792)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną wydaną w Wilnie Nr 90448-451/III na nazwisko Zyfan Waclaw. (785)

WOJEWODZKI Szpital Mariacki, ul. Warszawskiej 44, zakupi do 30 kg świeżych konwali (liście i kwiaty). Po ściślejsze informacje zgłaszać się do apteki szpitalnej między 1-szą a 2-gą popołudniu. (782)

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RUK Licbark na nazwisko (kapral) Stankiewicz Bronisław urodz. 17/X. 1913, zamieszkały w Rosinen pow. Bartoszyce. (787-2)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego wydane przez Starostwo Olsztyn na nazwisko Betcher Andrzej zamieszkały w Tomaszowie pow. Olsztyn. (788)

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie pochodzenia polskiego, wydane przez gminę Lamkowo na nazwisko Bauer Barbara, zamieszkała w Otkowie pow. Olsztyn. (789)

UNIEWAZNIAM skrócone zaświadczenie pochodzenia polskiego wydane przez Starostwo Olsztyn na nazwisko Kalisz Marta urodz. 29/IV. 1911. (790)

ZAGUBIONO w Olsztynie na ul. Partyzantów okulary w jasnej oprawie metalowej. Łaskawy znalazca proszony jest o zwrot pod adresem Kolonia Mazurska ul. Luczańska 65. (793)

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 81-90 Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wł. Mroczkowski
 Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem“ w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolporterskich. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo nazwie nie wychodzi.